

М.А. Живко. Тернопіль, 2022. 204 с.

4. Укрінформ. Кількість українців та їх міграція за кордон через війну. – URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3732355-kilkist-ukrainciv-ta-ih-migracia-za-kordon-cerez-vijnu.html> (дата звернення 30.09.2023).

5. Укрінформ. Щонайменше п'ять мільйонів українців втратили роботу через війну. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3618486-sonajmense-pat-miljoniv-ukrainciv-vtratili-robotu-cerez-vijnu-minekonomiki.html> (дата звернення 30.09.2023).

Горюнова Марина Миколаївна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов;

Савенко Тетяна Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛІСНОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку методики викладання іноземної мови стало загальноприйнятим, що навчання повинно проводитися не тільки з урахуванням віку та освітнього рівня студентів, але й з урахуванням їхньої спеціальності та спеціалізації. Ідея комплексного підходу до проблеми педагогіки і, зокрема, мовного навчання, є результатом узагальнення досвіду у створенні системи взаємозв'язку і взаємообумовленості компонентів навчальних комплексів, які мають бути втіленням цілісної моделі навчання у дії.

Застосування активних методів з метою інтенсифікації навчання передбачає, що кожен засіб посідає у навчальному процесі те місце, яке забезпечує (в залежності від цілей етапу навчання, рівня знань і психологічних можливостей студента) найвищу оптимальність, робить його найбільш ефективним. Виконання всіх навчально-освітніх і пізнавально-виховних задач на рівні сучасних вимог можливе лише за умови системно-комплексного підходу, що координує усі складові як аудиторної, так і позааудиторної роботи. На жаль, позааудиторна робота нерідко здійснюється відокремлено і до певної міри стихійно. При цьому невербальні системи мови зазвичай ігноруються.

На наш погляд, сукупність засобів навчання має координуватися не тільки з навчальною та культурною програмами, які оптимально використовуються у певній системі, але й з урахуванням психологічних особливостей контингенту студентів, їхніх мотивів і етапів навчання, видів комунікативної діяльності у різних функціональних стилях. Отже, детально розроблений єдиний навчальний комплекс, який реалізує цілісну модель

навчання, повинен включати в себе не тільки підручники і посібники (у тому числі і для технічних засобів), поетапно розподілені, взаємопов'язані системою подачі необхідних граматичних відомостей, які надають можливість вибору варіантів їхнього застосування на заняттях у різних комбінаціях.

Основні компоненти (підсистеми) цієї єдиної навчально-методичної, освітньої й виховної системи взаємопов'язані та обумовлені:

- адресованістю аудиторії (у даному випадку – слухачі коледжу або підготовчого відділення, студентами, магістрами або аспірантами);
- цілями й мотивами навчання;
- поетапним розподіленням фонетичного, лексичного, словотворного та граматичного матеріалів;
- комунікативною направленістю й проблемністю системи письмових і усних вправ і завдань;
- оптимальним використанням активних методів навчання на основі врахування психологічних особливостей контингенту (передусім, рівень знань стартового контролю, вік) тощо;
- попередньою підготовкою до повного сприйняття позааудиторних заходів (у тому числі й поза аудиторного читання) та використання матеріалів для проведення їх у навчанні.

За характером матеріалу ці компоненти можна розділити наступним чином:

- 1) фотоматеріали (з опорою й без опори на текст);
- 2) лексико-граматичні матеріали з розвитку навичок усного мовлення;
- 3) збірники вправ і завдань для розвитку навичок усного та писемного мовлення (з урахуванням різних функціональних стилів і різних аспектів навчання);
- 4) друковані, адитивні та аудіовізуальні матеріали з ділового мовлення;
- 5) художні тексти і методичні розробки до них для курсорного та позааудиторного читання, а також для підготовки до аудіювання;
- 6) аудіовізуальні лінгвокраїнознавчі матеріали;
- 7) матеріали для контролю знань.

Ефективна система вправ та завдань, адекватна текстотека, оптимальні мовні та мовленнєві засоби, продумані стратегії та тактики мовленнєвої поведінки, раціональна система подачі матеріалу дозволяє успішно формувати мовний компонент комунікативної компетенції студента. Таким чином, реальне наповнення цілісної моделі навчання здійснюється не тільки за допомогою підпорядкованої структури методичних матеріалів, але й диференційовано з урахуванням також профілю вищого навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Горюнова М. М., Савенко Т. Д. Координація як ефективний засіб мовного навчання. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та

гуманітарний аспекти: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: Інформаційно-аналітичне агентство, 2021. С. 282-283.

2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Борисенко, Г. Е. Борецька та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

4. Пометун О.І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики. /за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ: К.І.С., 2004. С.15-24.

*Діденко Наталія Миколаївна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов;*

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ФОРМУВАННЯ ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ КУЛЬТУРИ УСНОГО НАУКОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Актуальність дослідження зумовлена викликами воєнного часу, а відтак, посиленням ролі національної мови як найважливішого чинника розвитку держави, науки, техніки. На сучасному етапі постає необхідність формування професійної компетентності, здатності до продукування наукових концепцій і теорій. У галузі академічної діяльності ефективна комунікація має велике значення. Усна наукова комунікація сприяє поширенню знань, обміну ідеями за сприяння співпраці. Здатність формувати усно складні наукові концепції відображає ступінь розуміння наукової проблеми у відповідній професійній галузі. Процес формування змістового компоненту культури усного наукового спілкування є складним. Усна наукова комунікація передбачає не тільки розуміння мистецтва красномовства, а й репрезентацію певній аудиторії наукових ідей. Наукові ідеї часто пов'язані зі складними теоріями. Уміння узагальнити, логічно структурувати вимагає попередньої підготовки: опрацювання відповідних джерел, поєднання наукових теорій з практикою, критичне мислення, грамотне мовлення. Такий процес вимагає глибокого розуміння культури наукової мови.

У термінологічному словнику визначення культури мови трактується як нормативність, відповідність певному мовному середовищу, що поєднує в собі точність, ясність, чистоту, багатство, виразність, логічну структурність [1, с. 129].

Семенов О. В. культуру наукової мови трактує як вияв високої мовнокомунікативної культури в усній і писемній, монологічній і діалогічній